

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
O M 0 7 0 G	2 0 0 0	2 0 1 9 - 0 1 - 1 4
Kursnamn	Omvårdnad GR (A,) Hälsa och ohälsa II	
Provnamn	Individuell skriftlig tentamen	
Ort	Östersund	
Termin		
Ämne		

TENTAMEN I OMVÅRDNADENS TEORI OCH METOD

Sjuksköterskeprogrammet Termin 2

Kurs: Omvårdnad Gr (A), Hälsa och ohälsa II, OM070G

Individuell tentamen omfattar 4hp

Maxpoäng: 51 p

A 51-48,5 95%

B 48-43,5 85%

C 43-38,5 75%

D 38-35,5 70%

E 35-33 65%

F < 33 underkänd

Datum: 2019-01-14

Skrivtid: 5,0 timmar

Hjälpmedel: Inga

Kursansvariga lärare: Åsa Audulv (010-142 84 94) & Sandra
Klippenberger (010-142 81 90)

Obs! Svar skall skrivas i tentamenshäftet. Glöm inte att fylla i
anonymitetskod och platskod på samtliga sidor.

Lycka till!

1. Katie Eriksson definierar tre typer av lidande, namnge dessa och förklara vad de innebär. 3p

Lidande	Beskrivning
1.	
2.	
3.	

2. För att kunna ge tröst beskriver litteraturen 4 förhållningssätt, bland annat empati och praktiskt visdom. Vilka är de övriga två förhållningssätten, ange dessa och beskriv vad de innebär. 2p

Förhållningssätt för att kunna ge tröst	Beskrivning
1.	
2.	

3. Beskriv varför tröst är en central uppgift för sjuksköterskan. 1p

---

---

4. Vad betyder abelism?

1p

---

5. Ange 2 handlingar som du utför för att motverka abelism i mötet med en patient. 2p

1. _____

---

2. _____

---

6. Lazarus och Folkman beskriver tre copingstrategier, namnge och beskriv dem. 3p

Copingtyp	Beskrivning
1.	
2.	
3.	

7. Beskriv vad en ekokarta illustrerar.

2p

Du arbetar som sjuksköterska på ett äldreboende och du har precis varit inne hos Sally. Sally är en kvinna som fyllde 87 år i förrgår. Hon har nyligen flyttat till detta boende, innan har hon bott i villa tillsammans med sin man Eskil. Hennes man gick bort för en kort tid sedan, i samband med det blev hemsituationen ohållbar, därav flytt till äldreboendet. Hon har 4 barn som alla bor i närhet av henne. De brukar hälsa på henne flera gånger varje vecka, vilket hon uppskattar mycket. Barnen brukar ta med sig hennes favorittidningen *Landet runt* och ibland även *Hemmets journal*. Barnen kommer oftast ihåg att starta radion då hon alltid tidigare haft den stående på i bakgrunden medans hon skött sina sysslor hemma. Personalen på boendet glömmar ofta bort detta trots att närstående påtalat det flera gånger. Sally blir lugn av ljudet av radion. Hon handarbetar gärna.

Sally har blivit mer och mer förvirrad, men hon är adekvat till namn. Hon blandar dock ihop var hon befinner sig och hon ropar ibland på sin man Eskil, undrar var han är. Hon behöver assistans vid personlig hygien, men hon kan då följa uppmaningar hon får och utföra en del av den personliga hygien själv. Hela sitt liv har Sally varit mycket aktiv. Varje dag går hon ut och promenerar, nu när vintern kommer älskar hon känslan av att det biter friskt i kinderna när hon är ute. Idag går hon oftast utan stöd, men personalen har bedömt att hon har fallrisk och hon har fått en rollator att använda vid längre sträckor. Sally tycker dock att rullatorn inte behövs och lämnar den ofta i sitt rum. Igår snubblade hon över rullatorns hjul när hon gick upp på natten och efter det är hon inte alls intresserad av att använda rullatorn. När hon föll över rollator nådde Sally inte larmet och hon kunde inte ta sig upp själv. Hon blev därför liggande på golvet i någon timme innan personalen fann henne och kunde hjälpa henne upp. Hon bröt ingenting, däremot utvecklade hon en rodnad på vänster höft som inte bleknar vid tryck. Skadan bedöms som ett trycksår grad 1, huden är fortfarande hel.

Sally äter oftast maten ute i matsalen, hon är självständig i matsituationen. Men hon har börjat lämna mat, nu äter oftast bara halva portionen normalkost. Kalle är en bekant sedan många år, han bor också på äldreboendet och hon sätter sig ofta intill honom då de har många minnen att prata om.

8. Beskriv 4 olika informationskällor som du använder dig av för att identifiera behov och resurser hos Sally, ange även en motivering till varför denna informationskälla är relevant i relation till Sally. (Ekokarta ger inga poäng här) 4p

Informationskälla	Motivering
1.	
2.	
3.	
4.	

9. Ange 6 av Sallys resurser som finns beskrivna i texten ovan. 3p

Fysisk resurs: _____

Fysisk resurs: _____

Social resurs: _____

Social resurs: _____

Mental resurs: _____

Mental resurs: _____

10. I texten framkommer att Sally har minskad aptit och din datainsamling visar att hon har risk för undernäring. Beskriv 4 omvårdnadsåtgärder du vidtar för att minska risken för undernäring. Motivera även dina åtgärder. 4p

Omvårdnadsåtgärd	Motivering
1.	
2.	
3.	
4.	

11. Ange två exempel på hur dina föreslagna åtgärder ovan ska utvärderas. 2p

1. _____

2. _____

12. Dorothea Orem beskriver tre olika sjuksköterskeroller beroende på patientens egenvårdsförmåga. Namnge och ge ett exempel på vardera av dessa tre roller. 3p

1. _____

2. _____

3. _____

13. Ge 3 exempel på hur relationer till andra människor kan förändras när en person får en allvarlig sjukdom? 3p

1. _____

2. _____

3. _____

14. Kryssa i sant eller falsk för påståenden om innehåll i Patientlag (2014:821). 2p

Påstående om innehåll i patientlag (2014:821)	Sant	Falskt
Patientens närstående ska alltid få möjlighet att medverka vid utformningen och genomförandet av vården		
Patient ska endast informeras om olika hjälpmedel som finns vid olika funktionsnedsättningar om patient själv efterfrågar detta		
Om patienten efterfrågar det ska informationen anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar.		
Den som ger informationen ska så långt som möjligt försäkra sig om att mottagaren har förstått innehållet i och betydelsen av den lämnade informationen.		

Sally har drabbats av en stroke, hon blev plötsligt halvsidesförlamad på vänster sida av kroppen och fick svårigheter att tala, hon hittade inte rätt ord, men hon förstod det som sades till henne. Sally fick hjälp snabbt och trombosen kunde lösas upp med behandling. Vid stroke där orsaken är blodpropp är det viktigt att personen kommer in till sjukhuset inom 4 timmar för att det ska vara möjligt att göra trombolys, dvs försök att lösa upp blodpropp. Förlamningen gick nästan helt i regress, Sally har fortfarande nedsatt rörlighet i vänster arm men hon tränar flera gånger per dag, personal behöver påminna henne om detta. Hon kan gå med stöd av rollator och en personal. Sally upplever att det är en stor påverkan på hennes frihet att inte kunna röra sig fritt längre. Hon behöver mer stöd vid personlig hygien än tidigare. Hennes tal har blivit återställt. Nu har Sally kommit hem till äldreboendet igen. Sally längtar ut, men hon vågar inte fråga om någon vill följa henne på promenad då hon inte vill vara till besvär. Sally känner sig också mycket trött, hon skulle kunna sova stora delar av dagen. Vänster arm "glömmer" hon bort, vilket innebär att den ibland blir hängandes över armstödet vilket leder till slitningar och smärta i vänster axel. Dessa smärtor gör att hon får svårt att sova.

15. Sjukdomsupplevelse och sjukdomskunskap är två begrepp. Ge exempel på vad i patientberättelsen ovan som illustrerar dessa två begrepp samt motivera varför?

2 p

	Exempel som illustrerar begrepp	Motivering till varför
Sjukdomskunskap		
Sjukdomsupplevelse		

16. Att främja hälsa och välbefinnande vid sjukdom är viktigt. Beskriv 4 omvårdnadsåtgärder som du planerar och utför med syftet att främja hälsa och välbefinnande hos Sally efter att hon haft stroke. Motivera även hur dessa åtgärder främjar hälsa eller välbefinnande (nutritionsåtgärder ger ej poäng eftersom det redan berörts).

4p

Omvårdnadsåtgärd	Motivering
1.	
2.	
3.	
4.	

